

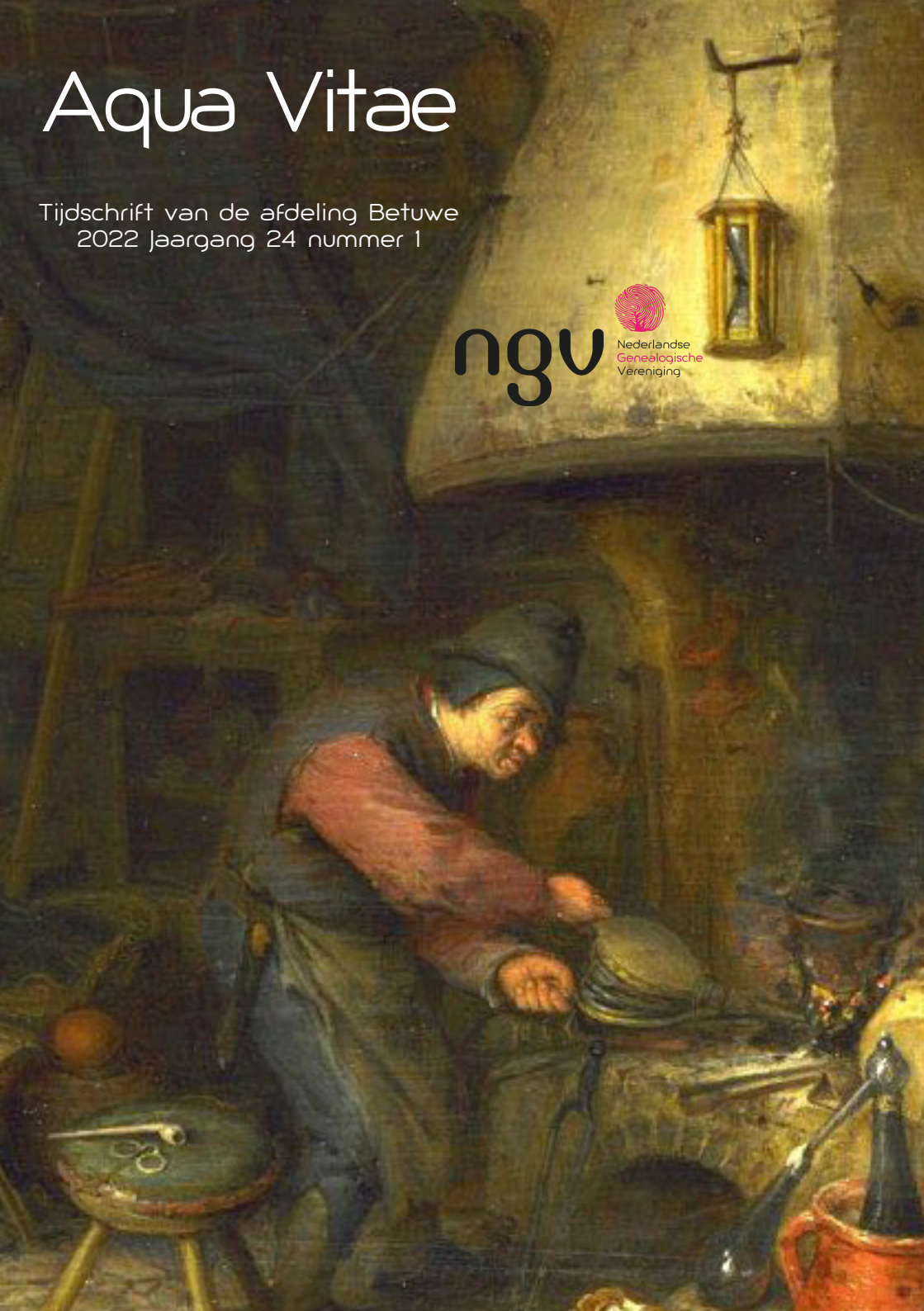
Aqua Vitae

Tijdschrift van de afdeling Betuwe
2022 Jaargang 24 nummer 1

ngv

Nederlandse
Genealogische
Vereniging

Inhoudsopgave

Stamboomcafé	2
Van de voorzitter	3
Een dubbele naam, hoe kom ik er aan? <i>Zoektocht naar de naam Teunissen van Manen</i>	4
Ga eens je familienaam zoeken op dbnl.org	21
Wat is het, wat stond er? <i>En wat maakten ze er van?</i>	22
Lezingenprogramma voorjaar 2022	28

Aqua Vitae in digitale vorm

In verband met de algemene bezuinigingen heeft de redactie besloten om alleen nog papieren versies van Aqua Vitae te verzenden aan leden en organisaties die daar uitdrukkelijk om verzoeken. Alle andere leden en organisaties zullen Aqua Vitae per mail toegezonden krijgen. Bij de lezingen liggen dan gedrukte exemplaren klaar om mee te nemen. U kunt uw verzoek sturen aan de secretaris.

Stamboomcafé

Vanaf maart 's middags van twee tot vier op de tweede vrijdag van elke maand verzorgen wij een contact sessie in het Reg.Archief Rivierenland (RAR) in Tiel in de Educatiezaal.

Ervaren leden van onze afdeling zullen hun kennis beschikbaar stellen om leden en belangstellenden wegwijs te maken of om toch verder te komen in het onderzoek. Vertel vrienden en kennissen dat zij ook welkom zijn. Bel vooraf met het RAR (0344 612 230) of kijk op hun website want er kan een beperking zijn voor het aantal personen.

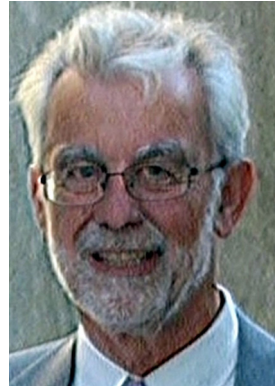
Data zijn dus 11 maart, 8 april, 13 mei en 10 juni.

Het overnemen van artikelen zonder toestemming van de redactie is niet toegestaan. De inhoud van de artikelen is voor verantwoording van de auteur.

Inleveren van kopij vóór 1 augustus en 1 december. Afbeeldingen graag los erbij in een zo groot mogelijke resolutie (zoveel mogelijk pixels).

Van de voorzitter

Als rasechte optimist ga ik er van uit dat in 2022 de status normaal weer wordt bereikt. Dat wil zeggen dat we de archieven ook weer van binnen mogen aanschouwen en elkaar weer kunnen ontmoeten. Als afdelingsbestuur willen we dat laatste graag weer faciliteren en ons voorjaarsprogramma zullen we daarom vanaf februari weer laten beginnen. Dit schrijf ik net voor het eerste corona optreden van het nieuwe kabinet, dus enigszins voorbarig. Maar zoals eerder vermeld, ik ben een optimist.

Voor de NGV als vereniging leek het wel of die ook met corona besmet is geweest. Tijdens die pandemie verloor het hoofdbestuur bijna alle leden en werd dus gedecimeerd. Dat gold ook voor de NGVportemonnee, die was ook besmet (met het ICT virus) en moest aan de beademing op de ic in Bunnik. Gelukkig zijn er een paar geneesheren opgestaan en die hebben het Hoofdbestuur gereanimeerd en de portemonnee weten dicht te krijgen voordat het te laat was. Dit jaar wordt de vereniging verder gerevalideerd en uw steun wordt daarbij op prijs gesteld. Heeft u suggesties voor nieuwe zaken in de toekomst, mail die aan onze secretaris, die zorgt wel dat ze verder komen.

We zijn blij dat we weer een interessante Aqua Vitae editie kunnen publiceren. De kopij instroom was traag, maar wat wil je met al die wisselende beperkingen en oprispende besmettingen. Nederland werd er een beetje down van en dan schrijf je niet zo makkelijk een leuk stukje. Nu de lente weer komt, de omikronpiek binnenkort weer voorbij is verwachten we weer een stroom van leuke, interessante artikel(tje)s van jullie voor de volgende editie. Laat je niet uit het veld slaan door de nieuwe maatregelen en kom met je verhaal over die ene speciale voorouder of die leuke vondst in het (digitale) archief.

Tot hoors, tot ziens en meld je vooral aan als onze nieuwe voorzitter. Ik kan niet eeuwig interim blijven.

Jan Middelkoop, secretaris

Een dubbele naam, hoe kom ik er aan?

Zoektocht naar de naam Teunissen van Manen

Zoals wel meer voorkomt ging ik me pas bij het ouder worden interesseren voor genealogie. Ik verwonderde me erover dat ik vrijwel niets afwist van de familie van vaderskant. Als ik mijn vader wel eens vroeg wat hij wist van de familie Teunissen van Manen was hij er altijd erg kort over: die familie was er niet! Punt uit. Ja, hij had een oudere alleenstaande broer en er was "tante Trui", de jongere zus van zijn vader. Ze was weduwe en had één dochter, gehuwd maar kinderloos. Drie broers van zijn vader waren begin 1900 geëmigreerd naar de VS en het contact was verloren gegaan. Als ik suggereerde dat de naam "Teunissen van Manen" toch wel meer voorkwam in de Betuwe en dat dat vast wel familie zou zijn, was hij korzelig als ik te veel aandrong. Dat was geen familie, ik moest niet zeuren! En de herkomst van die naam? Nou zijn vader en grootvader waren rietdekker. Het waren vroeger rietdekkers geweest die uit het dorpje Manen naar de Betuwe waren getrokken en op een oude kaart liet hij me zien dat het desbetreffende dorpje vlakbij Ede lag. Wie over de A12 langs Ede rijdt ziet op de borden de naam "Maanderbuurt" staan. Nou daar kwamen ze vandaan!

Inmiddels had ik al eens gekeken bij het Meertens Instituut.¹ Daar had ik gezien dat er in 2007 slechts 124 mensen met de naam "Teunissen van Manen" in Nederland waren. De meesten woonden in Gelderland en maar liefst dertig in de gemeente Overbetuwe! Ook langs de Veluwezoom, in Renkum, Ede en Apeldoorn waren ze royaal aanwezig. Dus vooral de omgeving waar ikzelf ook vandaan kom! Betuwse dorpjes waren vroeger heel klein, dus ik kon me niet voorstellen dat er geen familierelatie zou zijn. Bovendien: dat was uit te zoeken! Er bestonden toch zoiets als kerkelijke doop- en trouwregisters en sinds de Franse tijd een Burgerlijke Stand? Maar ook die argumenten riepen slechts irritatie op. De Betuwe had zo vaak onder water gestaan, die oude boel was allemaal verloren gegaan!

Die pertinente afwijzing van mijn vader werd voor mij een trigger om het juist uit te willen zoeken, want ik kon en wilde me niet neerleggen bij zijn halsstarigheid! Inmiddels ben ik heel wat wijzer geworden. Sinds mijn pensionering in 2014 ben ik serieuzer met genealogie aan de gang gegaan. Daarbij geholpen door iemand die veel ervaring had met boerderijonderzoek in de gemeente Valburg. Ik ben lid geworden van de Historische Kring Midden Betuwe (HKMB) en later ook van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG).

Bij een bezoek aan de bibliotheek van de Historische Kring Kesteren en Omstreken werd me verteld dat ene Geurt Tönissen/Teunissen, die rond 1800 in Rand-

Voor ons Maire der Gemeente van *Heteren*
Cantón *Alm.* Arrondissement *Liel.*
Departement van den Boven-Yssel
Is op heden den *zest en twintigste* November 1812 verschenen *Jacob*
Cornelissen
en heeft verklaard aan te nemen voor Geslachtsnaam, den naam van *Cornelissen van*
Manen
J. C. Van Manen

Afb. 2. Verklaring naamsaanneming van Jacob Cornelissen van Manen. Bron: Gelders Archief.

wijk woonde, de stamvader was van alle mensen met de naam Teunissen van Manen. En later, bij een bezoek aan het inmiddels tot stand gekomen Arend Datema Instituut, heb ik het "Van Manenboek" (1991) in handen gehad. Daarin staat achterin vermeld dat de dragers van de naam Teunissen van Manen niet verwant zijn aan de Van Manens. Blijft toch de vraag over WAAROM ze kozen voor die naam "Teunissen van Manen" of voor mijn part voor de toevoeging "Van Manen". Het gekke is dat ik me herinner dat ik vroeger op de lagere school vrijwel altijd "Ria van Manen" werd genoemd. En ik was er een van "Tunnis van Moanen"! Maar opa was er erg op gebrand dat op mijn schoolrapporten de juiste naam stond: Teunissen van Manen, zonder "h" in Teunissen en Manen met één "a"! Waarom? Omdat het zo hoorde! Kortom: werk aan de winkel!

Al snel kwam ik via de HKMB in contact met "een verre schoonzus". Ze is getrouwd met een Teunissen van Manen uit Randwijk. Ze was ook wel geïnteresseerd in de naam "Teunissen van Manen" en deelde met me, dat ze dacht het antwoord op de vraag naar de herkomst van de naam gevonden te hebben in een genealogie, die op internet stond. Daarin werd de eerder genoemde Geurt Teunissen gelinkt aan Teunis van Gelder die op boerderij De Maan woonde. Geurt, en vooral zijn zonen, ontleenden dus de naam aan een mooie oude boerderij die tot het vroege voorjaar 1945 in Lakemond (nu: Randwijk) aan de Rijnbandijk gestaan heeft. Toen is die boerderij door oorlogshandelingen in puin geschoten. Helaas is er zelfs geen foto van overgebleven. Ik heb contact gehad met een mevrouw die er als kind heeft gewoond en met haar ouders moest evacueren omdat de Duitsers de Rijndijk bij Elden hadden kapotgemaakt.² Toen het

hoge water kwam moest iedereen maken dat hij/zij wegkwam. Omdat dit maar voor korte tijd zou zijn, werd alleen het hoognodige meegenomen. Dus zeker geen foto albums. De evacuatie ging veel langer duren omdat dit gebied van de Betuwe in feite één langdurig oorlogsfront vormde. De boerderij is vanaf de Noordkant van de Rijn, waar de Duitsers zaten, in puin geschoten en in vlammen is opgegaan.

Om een lang verhaal kort te maken: die genealogie bleek niet te kloppen. Geurt Teunissen stamde niet af van de Van Gelders. Maar waar rook is, is vuur... Hij was wel getrouwd met een Van Gelder. Zij is, zij het van verre, wel verwant met de eigenaar van De Maan. Een verwijzing naar een eventuele misgelopen erfenis, ligt echter niet voor de hand. En tot nu toe heb ik geen Van Manen in de voorouders van Geurt gevonden, die eventueel eigenaar of pachter van De Maan kan zijn geweest. Ook heb ik nog geen enkele voorouder kunnen vinden die op de Veluwe in het dorpje Manen heeft gewoond. Dat betekent dat verschillende opties die ik had voor herkomst van de naam moeten worden verworpen.

Toch moet er in de generaties net voor Geurt iets zijn met "Manen" of "Van Manen". Het is namelijk opvallend dat ook een neef van Geurt Teunissen koos voor de toevoeging "Van Manen". Hij, Jacob Cornelissen (1766-1835), was de zoon van Cornelis Teunissen, een oudere broer van Geurt. Cornelis en zijn gezin woonde in Heteren, waarvandaan Geurt en de zijnen naar Randwijk waren vertrokken. Jacob doet, samen met zijn oudere broer Tönis en zijn jongere zus Geertruida, belijdenis in de Nederduits Gereformeerde kerk van Heteren op 28 juni 1787. Zie afbeelding 1 en als er in 1798 een nieuwe predikant komt is hij nog steeds lid. Zoals te doen gebruikelijk in die dagen is de overlijdensdatum achter zijn naam genoteerd. Aan zijn naam "Jacob Cornelissen" is later toegevoegd: "van Manen". Omdat de overlijdensdatum achter de naam is genoteerd is de toevoeging er (later!) schuin boven geschreven.

Alleen van Jacob Cornelissen is een verklaring van naamsaanneming bekend. Hij heeft op 26 november 1812 op het gemeentehuis van Heteren de geslachtsnaam "Cornelissen van Manen" aangenomen. Het grappige is dat hijzelf dan tekent met: "J.C. van Manen" zoals in afbeelding 2 te zien is.

Onbekend is of er een soortgelijke procedure van naamsaanneming is gevolgd door alle leden van het gezin, inclusief de vijf zusters, ook kan het een persoonlijk initiatief geweest zijn van degene, die de lidmatenboeken van de kerk bijhield om de toevoeging bij alle kinderen van Cornelis Tönissen/ Teunissen bij te schrijven. Op dat laatste lijkt het wel heel erg veel, zoals in afbeelding 1 is te zien. Echter, Jacob overleed in 1835, veertien jaar later dan zijn broer. Omdat zijn huwelijk met Gerada (Grada) Massink kinderloos was gebleven, waren al zijn zussen mede-erfgenaam. In de Memorie van Successie is te zien dat de naam

"Cornelissen van Manen" ook door alle zussen van Jacob werd gehanteerd! Zie afbeelding 3.

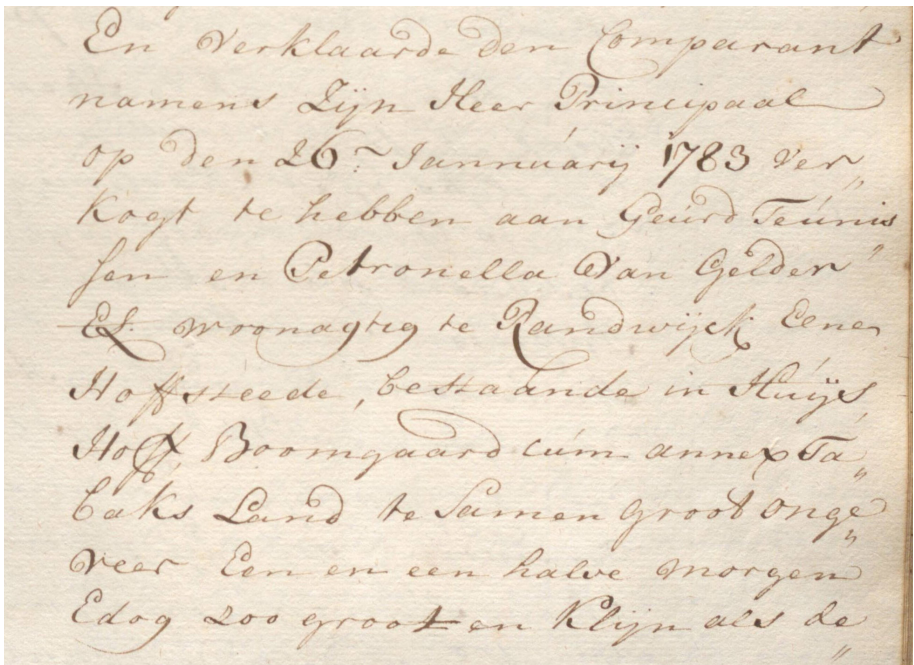
Het gaat zelfs nog verder: in Jacobs overlijdensakte wordt zijn vader, overleden in 1797, aangeduid met "Cornelis Teunissen van Manen"! Dat "Teunissen" is logisch, het is het patroniem van zijn vader, Tönis Jansen. Maar die postume toevoeging "van Manen"! Hoe komt men daar toch aan?

Hoe dan ook, of het nu de ijver van de Heterense notabelen is geweest, of de volksmond, het hielp niet veel. Vrouwen konden een geslachtsnaam niet doorgeven aan hun kinderen! De naam is al snel uitgestorven. Zoals eerder vermeld bleef het huwelijk van Jacob met Gerada Massinck (1767-1852) kinderloos. Zijn oudere broer, Tönis Cornelissen (1765-1821), is twee keer getrouwd geweest. Zijn eerste huwelijk met Gerritje van Kranen (+1761-1814) bleef kinderloos. Hij hertrouwde met Hendrina Pothoven (1777-1841) en uit dat huwelijk werden twee dochtertjes geboren. Daarmee is dus de naam "Cornelissen van Manen" uitgestorven.

Fragment-genealogie

- I. Jan Adriaens, zoon van Arien (Aernt) Janssen en Margriet (Grietje) van Grotenhoff, geboren omstreeks 1670, dekker, overleden na 7 januari 1731, trouwt Zetten 10 mei 1699 Cornelia Tonissen, gedoopt Zetten en Andelst 8 september 1678, overleden vóór 1731, dochter van Tonis Jansen en Anneken Guerts.
Uit dit huwelijk:
 1. Helena Jansen, gedoopt Zetten 15 januari 1700.
 2. Leentjen Jansen, gedoopt Zetten 12 januari 1702.
 3. Tönis Jansen, gedoopt Zetten 20 januari 1704, volgt II.1.
 4. Anneken Jansen, gedoopt Zetten 19 oktober 1710.
 5. Adriaantje Jansen, gedoopt Zetten 30 juli 1713.
 6. Adriaan Jansen, gedoopt Zetten 31 mei 1716.
 7. Johannes Jansen, gedoopt Zetten 15 januari 1719.

- II.1. Tönis Jansen, gedoopt Zetten 20 januari 1704, dekker, overleden vóór 1767, trouwt Heteren 7 januari 1731 Geertruijd Wolfs, geboren Heteren vóór 1707, overleden Heteren vóór 1767, dochter van Steven Wolfsen en Anna Janss van Beeck.
Uit dit huwelijk:
 1. Johannes Tönissen, gedoopt Heteren 20 mei 1731.
 2. Steven Tönissen, gedoopt Heteren 3 mei 1733.
 3. Cornelis Tönissen, gedoopt Heteren 14 november 1734, volgt III.1.
 4. Anna Tönissen, gedoopt Heteren 28 september 1738.
 5. Geurt Tönissen (Teunissen), gedoopt Heteren 4 maart 1742, volgt III.2.
 6. Catharina Tönissen, gedoopt Heteren 20 april 1749.

A photograph of a handwritten Dutch document in cursive script. The text is written on aged, slightly yellowed paper. The visible text reads: 'En Verklaarde den Comparant namment Lijn Heer Principaal op Den 26. Januarij 1783 ver Koopt te hebben aan Geurt Teunis Jan en Petronella Van Gelder' s. woonagteg te Randwijck Eener Hoffseede, bestaande in Huijs, Hoff, Boomgaard cum annexen, Eaks Land te Samen groot onge, Meer Een en een halve Morgen Edog soo groot en klein als de'. The text is written in dark ink and is somewhat faded in places.

Afb. 4. Koopovereenkomst boerderij Geurt en Petronella. Bron: Protocol van bezwaar kerspel Randwijk, 1781-1793, blz. 36.

III.1. Cornelis Tönissen, gedoopt Heteren 14 november 1734, tabaksplanter, overleden Heteren 20 december 1797, trouwt Heteren 6 april 1764 Geertruij Jacobsen, geboren omstreeks 1737, overleden Heteren 28 januari, begraven Heteren 2 februari 1810.

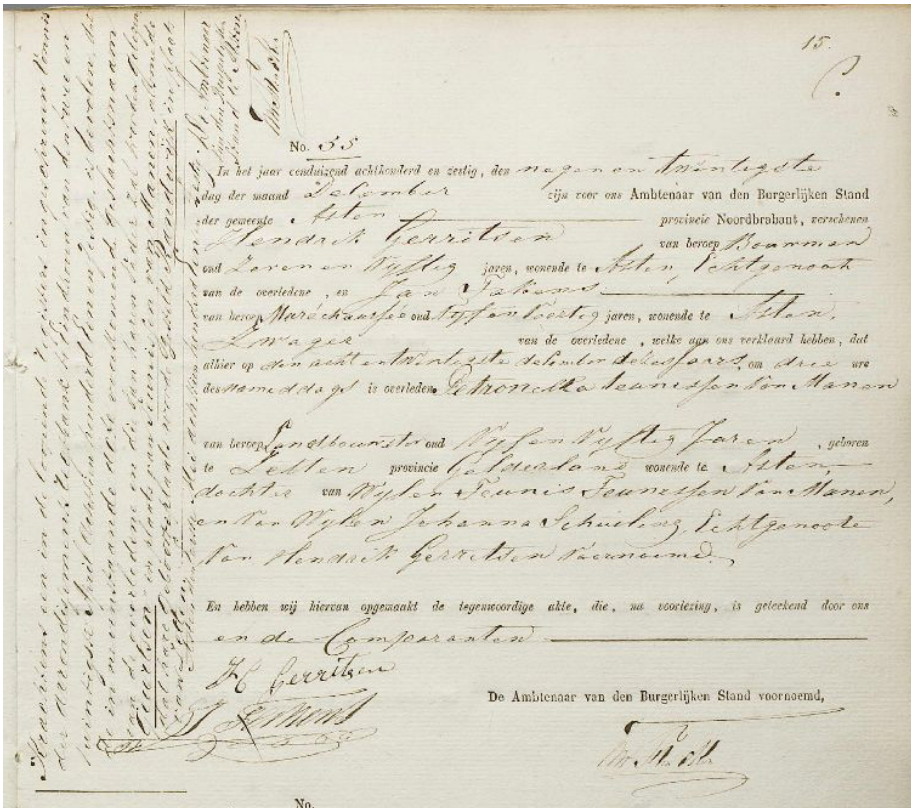
Uit dit huwelijk:

1. Tönis Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 27 januari 1765, volgt IV.1.
2. Jacob Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 23-11-1766, riet- en stroodekker, overleden Heteren 24 maart 1835, trouwt Heteren 9 april 1812 Gerada Massinck, gedoopt Valburg 22 februari 1767, overleden Heteren 9 januari 1852, dochter van Lucas Massinck en Teuntje van Beem. Uit dit huwelijk geen kinderen.
3. Geertruijda Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 18 september 1768.
4. Adriana Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 1 augustus 1770.
5. Anneken (Anna) Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 28 februari 1773.
6. Cornelia Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 26 november 1775.
7. Elisabeth Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 6 december 1778.

May achtienhonderd en vijftien
 des Morgens ten vyf uren
 int jaer 1839 in het Kerspel
 Landwyl gemeente Hemmen
 is overleden Geurt Teunissen
 Die en dertig jaren oud
 buiten bevoeg. Weduinaar
 van Wylen Petronella van
 Getten nalatende tot zyne
 erfgenamen acht meedogere
 afgekinderen met namen Geurt
 Teunissen Jan Teunisse
 en nis Teunissen Hendr.
 Teunissen Evert Te
 Steven Teunisse
 Teunissen en Teunisse
 En hebben de nalatenschap de
 afgekinderen deelen hem na
 een ydelliken reeds in my gadaete
 als
 stollissus Gueren
 Jacob Jansen Schryling
Carloff van Muzemette

Afb. 5. Het tweede deel
 van de overlijdensakte
 van Geurt Teunissen
 16-05-1815 (GA
 004455505_00122),
 waarin alle erfgena-
 men genoemd worden.

IV.1. Tönis Cornelissen (van Manen), gedoopt Heteren 27 januari 1765, bakker, overleden Renkum 5 maart 1821 trouwt (1) Renkum 10 november 1793 Geritje van Kranen, geboren omstreeks 1761, overleden Renkum 14 juni 1814, dochter van Geurtsen van Kranen en een onbekende moeder, trouwt (2) Heteren 30 november 1814 Hendrina Pothoven, gedoopt Heteren 16 maart 1777, overleden Dieren (Rheden) 7 januari 1841, dochter van Hendrik Pothoven en Maria Brouwers.

Afb. 6. Overlijdensakte van Petronella Geurtsen/Teunissen van Manen waarbij in de marge wordt aangegeven dat ze de naam "Geurtsen" wil dragen.

Hendrina trouwt (2) Renkum 9 februari 1822 Johannes Gerritsen, geboren Ellecom (Rheden) omstreeks 1801.

Uit het tweede huwelijk:

1. Maria Gerritje Cornelissen van Manen, geboren Renkum 5 juni 1815, overleden Renkum 20 februari 1823.
2. Geertrui Cornelissen van Manen, geboren Renkum 2 december 1818, herbergierster, overleden Arnhem 23 januari 1869.

III.2. Geurt Tönissen (Teunissen), gedoopt Heteren 4 maart 1742, stroodekker, overleden Randwijk (Hemmen) 16 mei 1815, trouwt Randwijk 10 april 1767 Petronella (Peterke) Evertse van Gelder, gedoopt Randwijk 29 mei 1746, overleden vóór 1811, dochter van Evert Albertz van Gelder en Joanna (Jantje) van Meerten.

Petronella is overleden vóór 1811, want in de huwelijksakte van dochter Anneke, die in 1811 trouwt, staat dat haar moeder is overleden. Het probleem is dat er geen begraafboek van Randwijk bewaard is gebleven over de periode na 1804. Het laatst beschikbare begraafboek omvat de periode 1727-1804. Geurt en Petronella kochten januari 1783 een boerderijtje in Randwijk, hoek Rijnbandijk/"gemeene straat", zie afbeelding 4. Nu heet het daar de Achterstraat. Ze belenen het voor een flink bedrag en in 1791 kopen ze er nog een stuk tabaksland bij. Geurt en Petronella zijn lid van de Nederduits Gereformeerde kerk in Randwijk en bestuurlijk behoort Randwijk tot de gemeente Hemmen.

Uit dit huwelijk:

1. Geertruij Geurtse(n), geboren Heteren, gedoopt Heteren 6 maart 1768, overleden De Bilt (elders overleden) 10 november 1835 als Geertruij Teunissen, trouwt Randwijk 13 mei 1799 (als Geertruij Geurtsen) met Hendrik Doeleman, gedoopt Slijk-Ewijk en Oosterhout 4 december 1763, wagenmaker uit Loenen, overleden 26 april 1836, zoon van Hendrik Doeleman en Roelofken Hendriks(e).

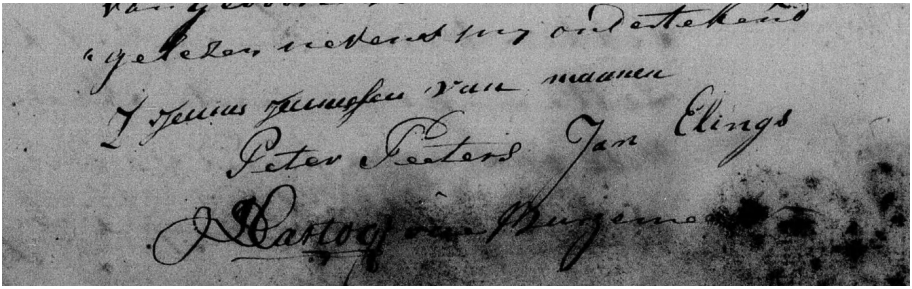
Het paar woonde in Loenen en er zijn me vier kinderen bekend. Bij de doop van haar kinderen wordt Geertruij steeds vermeld als: "Geertruij Geurts(en)", dus met het patroniem van haar vader. Overigens heel begrijpelijk want de Franse keizer heeft zijn ideeën over een vaste achternaam nog niet bekend gemaakt. In haar overlijdensakte wordt ze genoemd onder de naam de naam "Teunissen". Dat is wel opmerkelijk. Het is eigenlijk het patroniem van haar vader en niet een naam zoals die inmiddels gekozen is door haar broers.

2. Jo(h)annes (Jan) Geurtse(n), geboren Randwijk, gedoopt Randwijk 25 juni 1769, tabaksplanter, overleden Randwijk 6 juli 1818, trouwt Randwijk 21 september 1795 (als "Joannes Geurtse") met Jacomijn Peters, geboren 2 december 1765, gedoopt Bennekom 22 december 1765, overleden Randwijk 11 februari 1821, dochter van Peter Gijsbertse en Roelofje Dirks.

Bij de dopen van hun kinderen in 1795, 1797 en 1800 heet de vader "Johannes Geurtzen/Geurtse/Geurtsen". In 1803, 1805 en 1808 wordt hij "Jan Teunissen" genoemd. In zijn overlijdensakte wordt ook de naam "Jan Teunissen" gebruikt. Dus geen patroniem "Geurtsen" en ook geen toevoeging "van Manen".

Wanneer hun zoon Geurt in 1819 trouwt, heet zijn vader "Johannis Geurtse", terwijl bij het huwelijk van een andere zoon in 1824 de vader "Jan Teunissen" heet. In beide gevallen is het dezelfde naam als die van hun vader bij hun doop.

Wanneer echter in februari 1821 een 15-jarige zoon en moeder Jacomina een week na elkaar overlijden, wordt door degenen die de aangifte verzorgen Jan voluit "Jan Teunissen van Manen" genoemd. In grote lijnen

Afb. 7. Handtekening van vader Teunis Teunissen van Manen onder de geboorte-aangifte van zoon Jan 1814.

wordt vanaf die tijd ook door de, inmiddels volwassen, kinderen steeds meer de naam "Teunissen van Manen" gehanteerd.

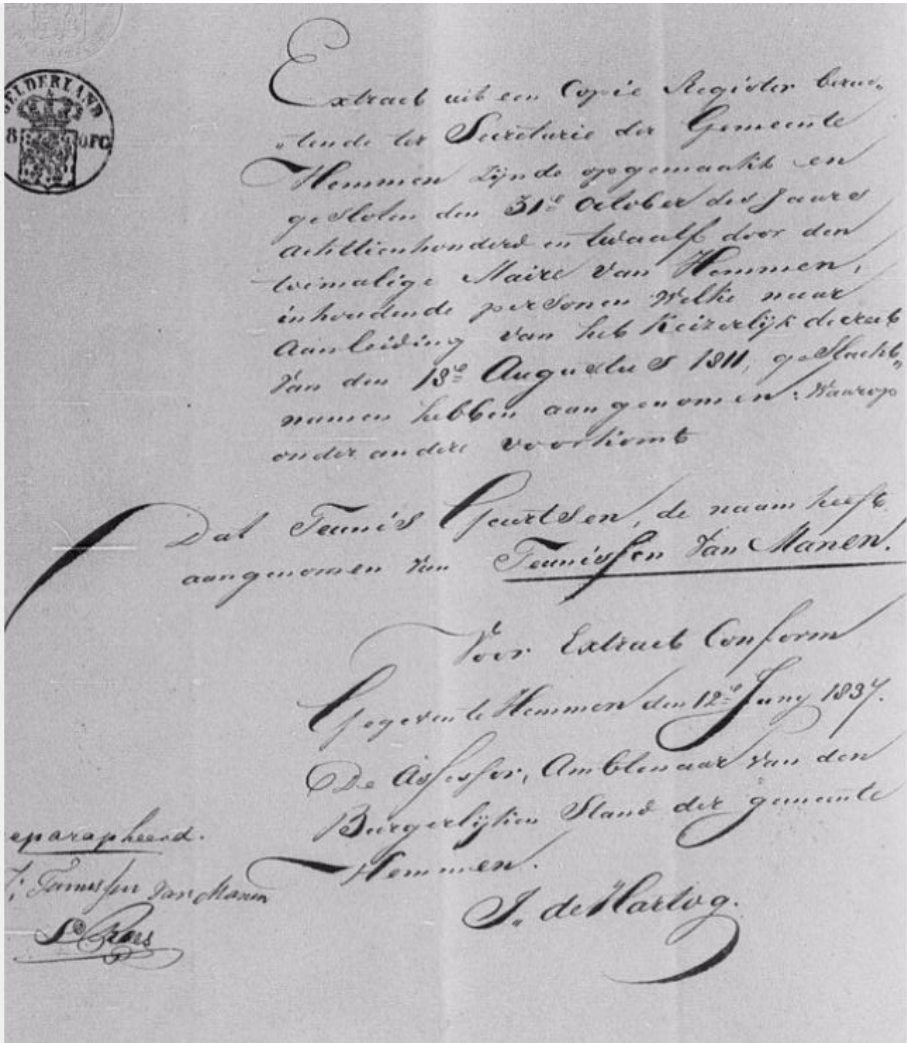
3. Teunis Geurts(zen), geboren Randwijk, gedoopt Randwijk 17 februari 1771, strodekker, tabaksplanter en dekker, overleden aldaar 4 maart 1845 (als Teunis Teunissen van Manen), trouwt Randwijk 4 november 1804 (als "Teunis Geurtsen") met Johanna Schuiling, geboren Dodewaard 27 juni 1780, gedoopt Hien en Dodewaard 2 juli 1780, overleden Randwijk 25 januari 1857, dochter van Jacobus Schuiling en Jannetje van de Vooren.

Teunis en Johanna woonden in Randwijk, in een boerderijtje in de Erfstraat, tegen de Rijnbandijk aan. De kinderen geboren 1805, 1808 en 1810 worden gedoopt als "Geurtsen" en dragen later de naam "Teunissen van Manen". De oudste dochter, geboren 1805, blijkt het daar niet mee eens te zijn geweest. In de kantlijn van haar overlijdensakte uit 1860 is ongeveer een half jaar later een notitie gemaakt over een verklaring, waarin ze heeft vastgelegd dat haar naam "Geurtsen" is en die naam te willen dragen! Ze is overigens in 1828 ook getrouwd onder de naam "Geurtsen"! En ook haar vader draagt in die trouwakte de naam "Geurtsen".

De kinderen van Teunis en Johanna, geboren 1813 en later, worden aangegeven onder de naam "Teunissen van Manen". Afbeelding 7 laat de handtekening van vadere Teunis zien onder de geboorteaangifte van zoon Jan. Op Petronella na dragen al hun kinderen later de naam "Teunissen van Manen".

Twee zonen, resp. Jacobus (geboren 1808) en Geurt junior, (geboren 1810), beiden gedoopt met de naam "Geurtsen", leveren bij hun huwelijk in 1837, resp 1842, een huwelijksbijlage aan waaruit blijkt dat hun vader op 31 oktober 1812 in Hemmen de naam heeft aangenomen van "Teunissen van Manen", zie afbeelding 8.

De originele verklaring van naamsaanne van Geurt, vastgelegd in Hemmen, is er niet meer. Die is helaas begin 1945 door oorlogshandelin-

Afb. 8. Huwelijksbijlage uit 1837 van de oudste zoon van Teunis Geurtsen/Teunissen van Manen, waaruit blijkt dat zijn vader op 31 oktober 1812 de naam "Teunissen van Manen" heeft aangenomen.

- gen verloren gegaan. Gelukkig zijn Jacobus en zijn broer Geurt junior in Heteren getrouwd en dat gemeentearchief is wel bewaard gebleven.
4. Everdt³ Geurtsen, geboren Randwijk 19 november 1772, gedoopt Randwijk 22 november 1772, begraven Randwijk 10 februari 1778.
 5. Anneken⁴ Geurtsen, geboren Randwijk 18 september 1774, gedoopt

Randwijk 18 september 1774, begraven Randwijk 16 april 1777.

6. Hendrijna Geurtsen, geboren Randwijk 8 november 1776, gedoopt Randwijk 10 november 1776, overleden aldaar (als Hendrijn Geurtsen) 15 januari 1847, trouwt Randwijk 2 mei 1803 Derk Jager, geboren Driel circa 1749, overleden Randwijk 19 augustus 1827, zoon van Johannis Jager en Cornelia Jurissen.

Ze kregen minstens één kind, een dochter. Hendrijns schoonzoon was één van de twee personen die aangifte deden van haar overlijden. Hendrijn zelf was vele malen doopgetuige/doophefster bij neefjes en nichtjes. Het valt op dat ze de eerste keren genoemd wordt als: "Hendrijna Geurtsen", maar in 1803, 1805 en 1808 bij de doop van kinderen van haar broer Jan, als "Hendrijna Teunissen". Uiteraard is haar broer dan "Jan Teunissen".

7. Evert Geurtsen (Teunissen) (- van Manen), geboren Randwijk 14 juli 1778, tabaksplanter/stroodekker, overleden Randwijk 14 augustus 1822, trouwt Randwijk 31 juli 1803 Geertruida van de Wal, gedoopt Randwijk 22 april 1781, arbeidster (bij overlijden), overleden aldaar 9 juni 1831, dochter van Gerrit van de Wal en Cornelia Jager.

Everts oudste dochter trouwde in Heteren. Zij heeft bij haar huwelijk in 1932 als HB een extract uit het register van aangenomen geslachtsnamen van Hemmen overlegd waaruit blijkt dat haar vader, die inmiddels door het leven ging als "Evert Teunissen", op 14 januari 1813 heeft gekozen voor de geslachtsnaam "Van Manen".

Ook Evert was niet consequent in het hanteren van zijn achternaam want als hij in 1814 aangifte doet van het overlijden van een zoon noemt hij zichzelf "Evert Teunissen van Manen". Zo ook bij de aangiften van geboorten en overlijden van de volgende kinderen. Ergens is dus een naamswisseling geweest, die overigens wel in lijn is met de naam die zijn broers hanteren.

8. Anneken Geurtsen, geboren Randwijk 23 december 1780, gedoopt Randwijk 25 december 1780, begraven Randwijk 24 maart 1783.

9. Steven Geurts(zen) (Teunissen van Manen), geboren Randwijk 26 juli 1782, gedoopt Randwijk 28 juli 1782, stroodekker, overleden Lakemond 25 februari 1823, trouwt Randwijk 15 april 1811 Hendrika Rutten, geboren Randwijk 4 maart 1787, gedoopt Randwijk 11 maart 1787, overleden Heteren 1 februari 1863, dochter van Melgert Rutten en Johanna van Reeden. Hendrika trouwt (2) Valburg 12 juni 1824 Steeven Elings (1788-1856).

Uit het huwelijk van Steven en Hendrika zijn twee kinderen geboren, een zoon in 1811 en een dochter in 1816. Zoonlief is gedoopt als "Geurt Geurtzen" en de dochter wordt aangegeven als "Hermina Teunissen van Manen".

Uit een huwelijksbijlage van Geurt Geurtsen, gedateerd 22 december 1835, blijkt dat zijn vader op 31 oktober 1812 de geslachtsnaam "Van

Provincie Gelderland Arrondissement Rijnwege
Canton Elst Gemeente Hemmen

De ondergetekende Burgemeester van
 bovengenoemde gemeente verklaart mits
 deze, dat by dezelve in der tyd is overge-
 "nomen en by het Archief der gemeente
 is gedeponeerd, een copie Register op
 "gemaakt en gesloten op den 31de October
 "den Jaars 1800 en uitaf door den
 toenmalige Maire van Hemmen, in-
 herden de personen welke naar aan-
 "leiding van het Keizerlijk decreet van
 den 10de Augustus 1800 en elf geslacht-
 namen hebben aangenomen en dat
 "voorts op gezegde Register voorkomt
 dat Steven Juniesse ook wel ge-
 naamd Steven Geurtzen de geslacht-
 naam van Van Manen heeft aan-
 "genomen.

Gepraesideerd
 in openbare zitting
 ant. Ad. van der
 burgerlijk Welvoerd
 raad van rechtswege
 van den burgerlijken
 Stand en Gedeeltes
 Gedeeltes
 "Gedeeltes"

S

Hemmen den 22de December 1835

De Burgemeester Voornominde.
 W. J. E. van Lyden

Gezien zijnde President der Reijbank van eerste aanleg
 te Nijmegen, voor legitimatie der handteekening van
 den heer J. J. C. van Lyden, Burgemeester der
 Gemeente Hemmen
 Nijmegen den 24de December 1835

Johannes van Hagedogen
 E. J. v.
 Voorzitter

Afb. 9. Extract uit het register van aangenomen geslachtsnamen waaruit blijkt dat Steven heeft gekozen voor de geslachtsnaam "Van Manen".

Manen" heeft gekozen. Zie afbeelding 9. Geurt heeft echter altijd consequent de naam Geurtsen gehouden: bij zijn huwelijksluiting en ook bij de aangifte van zijn kinderen. Vandaar dat er geen nakomelingen van Steven Geurts(zen), dan wel Steven Teunissen (-van Manen) zijn die nu nog de naam "Teunissen van Manen" dragen.

10. Anneken Geurtsen, geboren Randwijk 8 augustus 1784, gedoopt Randwijk 15 augustus 1784, overleden Culemborg 16 februari 1847, trouwt (als "Anneke Teunissen") Hemmen 9 september 1811 Martijn/Martinus Greven, geboren Doetinchem 10 april 1773, dagloner en tabaksplanter, overleden Culemborg 11 oktober 1830, zoon van Hendrik Greven en Hendersken Jolink. Bij de geboorte van de oudste kinderen wordt de moeder aangeduid als: "Anneke Teunissen" en bij een jonger kind in 1815 als "Anneke Teunissen van Manen", maar in 1820 heet ze weer "Anneke Geurtsen". In 1817 overlijden ook twee kinderen en dan is de moeder in de akte "Anneke Teunissen van Manen". Kortom: veel variatie!

11. Arien Geurtsen (Teunissen) (- van Manen), geboren Randwijk 10 juni 1787, gedoopt Randwijk 10 juni 1787, stroodekker en tabaksplanter, overleden Hemmen 16 juli 1835, trouwt Hemmen 3 juni 1813 Huijbertje Janssen Schuijling, geboren Randwijk 2 april 1790, gedoopt Randwijk 5 april 1790, overleden Randwijk 16 mei 1846, dochter van Jan Janssen Schuijling en Jenneke Roest.

Het is opvallend dat hij is overleden in Hemmen, terwijl hij in Randwijk woonde. In de overlijdensakte staat dat Arien is overleden in huis no. 8 in Hemmen, waar één der getuigen woont, Henk Meeuwzen. Dit doet vermoeden dat Arien is omgekomen bij een bedrijfsongeval, bijvoorbeeld een val van het dak. Arien laat, naast zijn echtgenote, acht minderjarige kinderen na.

Arien heeft bij zijn huwelijk op 3 juni 1813 in Hemmen de naam "Teunissen van Manen" vastgelegd. Zelfs de oude Geurt Tönissen/Teunissen die bij het huwelijk aanwezig was werd aangeduid als "Geurt Teunissen van Manen"! Toch is van hem geen verklaring van naamsaanneming bekend. Blijkbaar werd aangenomen dat hij als vader van de bruidegom ook die naam droeg. Dan is het opmerkelijk dat in Geurts overlijdensakte van 16 mei 1815 toch weer de naam "Geurt Teunissen" wordt gebruikt. Ook zijn met name genoemde acht meerderjarige erfgenamen worden dan genoemd met de patroniem "Teunissen". Zie hiervoor ook afbeelding 5.

12. Ariaantje Geurtsen, geboren Randwijk 9 juli 1790, gedoopt Randwijk 11 juli 1790, begraven Randwijk 6 april 1792.

13. Cornelis Geurtsen, geboren Randwijk 9 juli 1790, gedoopt Randwijk 11 juli 1790, begraven Randwijk 17 april 1792.

Acht kinderen, vijf zonen en drie dochters, bereikten de volwassen leeftijd en staan als erfgenamen genoemd in Geurts overlidensakte uit 1815, zoals te zien is in afbeelding 5. Het ontcijferen van de namen kost wat moeite omdat de akte flinke waterschade heeft, maar ze zijn allen te vinden. Deze akte is daarom zo interessant, omdat niet alleen Geurt, maar ook alle kinderen genoemd worden met de geslachtsnaam "Teunissen". Dit terwijl drie van zijn zonen inmiddels in 1812, dan wel 1813 op last van de Franse keizer Napoleon Bonaparte hebben vastgelegd dat ze "Teunissen van Manen" (zoon Teunis), dan wel "Van Manen" (de zonen Evert en Steven) als geslachtsnaam willen dragen.

Ik ben er van overtuigd dat er binnen de familie overleg is geweest over de keuze van de naam. Dromen heten bedrog te zijn, toch is en blijft het voor mij een mooie droom, dat de zonen van Geurt Tönissen/Teunissen en Petronella (Peterke) Evertse van Gelder, samen met hun neven begin maart 1812 op verjaarsvisite zijn bij de oude Geurt in de boerderij aan de Achterstraat in Randwijk. Ze praten over de verplichting van die Franse keizer die wil dat iedereen voor een geslachtsnaam kiest, die van generatie op generatie gelijk blijft. Dat dan iemand op een zeker moment zegt: "Nou jongens, wat vinden jullie ervan om te kiezen voor de toevoeging "Van Manen" want zo werd onze overgrootvader ook wel genoemd"? En dat zo het balletje is gaan rollen?

Op internet heb ik namelijk tot twee maal toe een stamboom gevonden, waarin aan de naam van de grootvader van Geurt Tönissen, Jan Adriaans geheten, "van Manen" is toegevoegd. Eénmaal was het bij MyHeritage, waar ik het in 2016 zag en eenmaal in een stamboom via genealogieonline. Beide keren heb ik de eigenaar van die betreffende stamboom een mail gestuurd en verteld dat ik juist daarnaar op zoek ben en heel graag wilde weten in welke bron de desbetreffende naam was gevonden. Helaas nooit antwoord gekregen.

Laten we nu eens beter kijken naar de naamvoering van de kinderen van Geurt en Petronella.

Het is opvallend dat, hoewel Heteren en Randwijk hemelsbreed slechts enkele kilometers uit elkaar liggen, er in Randwijk (kerk) en Hemmen (gemeentehuis) totaal anders met de naamgeving werd omgegaan dan in Heteren.

Zoals hierboven is te zien zijn alle kinderen van Geurt en Petronella gedoopt met de achternaam "Geurtsen". Die naam wordt, zoals in die tijd gebruikelijk, op heel verschillende manieren geschreven. De naam "Geurtsen" is logisch omdat dat de patroniem is, afgeleid van de voornaam van hun vader. Daarna waaiert het alle kanten op. Op een gegeven moment is de gangbare achternaam "Teunissen" en vervolgens duikt de versie "Teunissen van Manen" op. Die naam wordt echter vaak niet consequent gehanteerd. Voor het zover is gaan er wel enkele decennia overheen.

Van de oudste zoon uit het gezin is er geen verklaring van naamsaanneming bekend, maar Johannes en zijn kinderen zijn in de loop der jaren wel de naam gaan gebruiken. Toch vertelde een verre achternicht uit die tak me enkele jaren geleden dat haar neven zich soms niet realiseren dat hun achternaam echt voluit "Teunissen van Manen" luidt! Men hanteert soms doodleuk als voor- en achternaam "Teunis van Manen"!

Alle levende Teunissen van Manens zijn dus nakomelingen van vier zonen van Geurt Tönissen/Teunissen en Petronella van Gelder. Vooral Teunis en Evert hebben zeer veel nakomelingen die deze naam dragen. Tot ongeveer 1900 bleven ze meestal wonen in de Over-Betuwe: Randwijk, Zetten en Driel. Na die tijd zwermden ze uit over Nederland. De gezinnen waren groot en de zuigelingensterfte nam af. Er was voor een deel van de zonen geen emplooi op de ouderlijke boerderij of in de rietdekkerij. Een boerenzoon werd bijv. poelier in Utrecht en een andere ging naar Apeldoorn waar hij zuivelarbeider in een melkfabriek werd, e.d.. Sommigen emigreerden naar de V.S. en verdwenen dan uit beeld.

Samenvattend

- Alle mensen met de naam "Teunissen van Manen" stammen af van één echtpaar: Geurt Tönissen/Teunissen en Petronella van Gelder.
- De naam vindt zijn oorsprong in een bevel van keizer Napoleon Bonaparte van 18 augustus 1811 om een geslachtsnaam aan te nemen die van generatie op generatie zal worden doorgegeven. Zonen van bovengenoemd echtpaar hebben daarom 31 oktober 1812, en 14 januari 1813 gekozen voor deze naam.
- Waarom gekozen is voor de naam "Teunissen van Manen" is onbekend.

Tot slot: als iemand mij een stapje verder kan helpen in mijn zoektocht naar de herkomst van mijn naam, dan hoor ik dat graag! U kunt mij bereiken via het adres: mariateunissenvanmanen@gmail.com

Maria Teunissen van Manen

Noten

1. De Nederlandse FamilienamenBank (NFB) is na een overgangperiode van de omgeving van het Meertens Instituut verplaatst naar die van CBG|Centrum voor familiegeschiedenis. De website is enkele jaren geleden door het Meertens Instituut overgedragen aan het CBG.
2. Wie meer wil weten van de inundatie van de Betuwe, die een onderdeel was van het Duitse Plan Ooievaar, kan o.a. informatie vinden op de volgende web site: <https://www.oorlogsbronnen.nl/thema/Inundatie%20van%20de%20Betuwe>.
3. Volgens het Begraafboek van de Nederduits Gereformeerde gemeente te Randwijk 1727-1804 (GA boek 958, scan 0043) is er zowel op 16-04-1777 als op 10-02-1778 "...een kint van Geurt Teunisse begraven." Dat maakt dat ik heb moeten gokken. Als Anneken is overleden in 1777, dan Evert overleden in 1778 en omgekeerd.
4. Zie opmerking hierboven.

Ga eens je familienaam zoeken op dbnl.org

Soms vind je een hele stamboom, als deze Van Dinter-Van Beek in Nederlandse historische bronnen

dbnl Zoek alles

Filter op auteur:
GESLACHT
 Man Vrouw

PERIODE

BEROEP
 Kies beroep...

ORGANISATIE
 Kies organisatie...

GEBOREN
 Kies provincie...
 Kies plaats...

OVERLEDEN
 Kies provincie...
 Kies plaats...

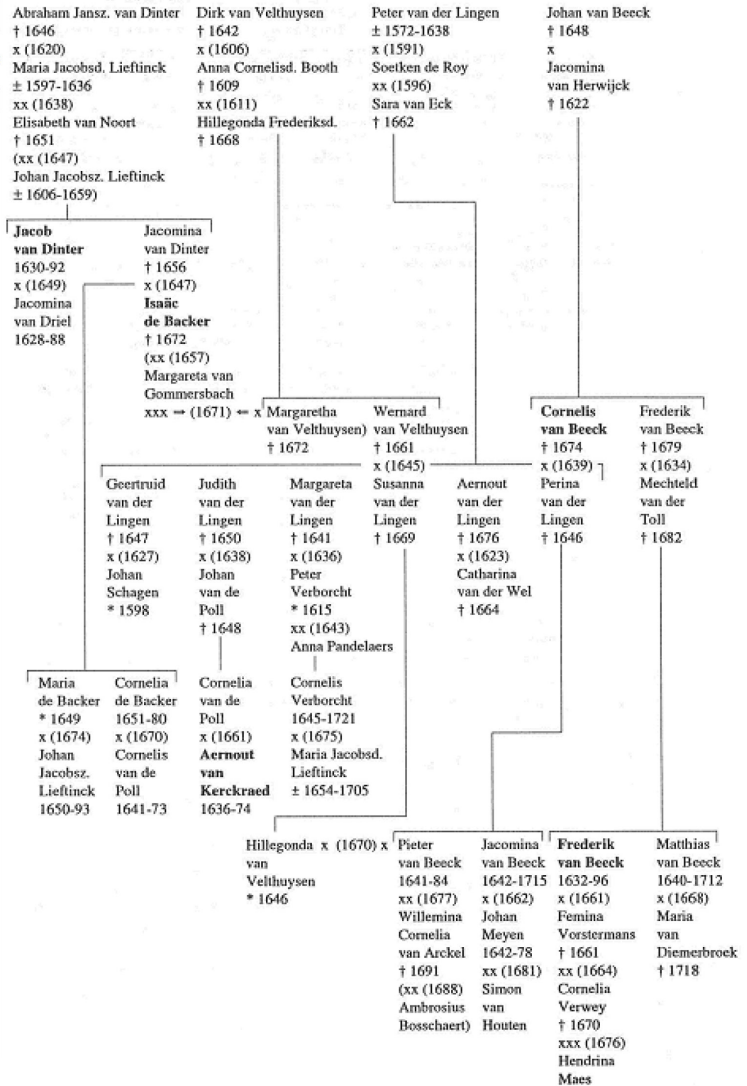
AUTEURS
 Kies auteur...

Filter op titel:
GENRE

SUBGENRE

JAAR/PERIODE

TITELS
 Kies titel

Jan Middelkoop

Wat is het, wat stond er?

En wat maakten ze er van?

Echt waar?

Vroeger, in die "goeie" ouwe tijd, toen was je aangewezen op bezoek aan een archief en kreeg je een oud boek voor je neus en je kon (het) verder (uit)zoeken. Letterlijk en figuurlijk. Tegenwoordig kruip je thuis achter het scherm en zet je de zoekmachine aan en krijg je een overzicht uit reeds door anderen uitgezochte gegevens. Ook kun je bij diverse archieven binnen hun website gaan zoeken en krijg je ook dat overzicht voor je neus. Wil je toch fysiek naar dat archief, dan kun je vergeten dat je het oude boek nog mag inzien, je krijgt digitale afbeeldingen van de pagina's te zien. Voorheen minifoto's, later ingescande grotere foto's. Soms zie je ze rechtstreeks, soms via de indexen, die gemaakt zijn van de transcripties van die pagina. Vaak kun je dan doorklikken naar de betreffende scans.

De eerste fouten.

In die afgebeelde pagina's staan soms fouten, bijvoorbeeld: de koster moest de doopnamen invoeren op basis van een briefje van de dominee (die zelf te lui was om dat klusje te doen, als er al een briefje was). Of er werd de "platte" dorpsnaam gebruikt voor de vader in plaats van zijn "officiële". Maar ook omgekeerd, zoals in de katholieke kerk, waar voor de vader Jacobus werd genoteerd, terwijl hij in andere stukken als Jan staat vermeldt. Tenslotte was Latijn heilig. Vergis je niet, dat anders opschrijven dan de bedoeling is, houdt niet op bij het inschakelen van ambtenaren na 1800 en de automatisering na 1950. Schrijf- en tikfouten blijven menselijke zaken en dus voorkomen. Recent werd nog duidelijk dat militairen, die -tijdelijk- in Duitsland gelegerd waren, niet langer als Nederlander werden geregistreerd. En de overheid weigerde lange tijd die fout te herstellen, zodat ze, terug in Nederland, in talloze problemen kwamen.

De volgende stap

Er is al jaren hard gewerkt binnen en buiten archieven, om de dtb boeken, oud notariële archieven etc. te transcriberen. Daarbij worden – menselijke – fouten bij gemaakt. Tenslotte zijn het niet alleen de artsen uit de vorige eeuw, die met een beroerd handschrift recepten uitschreven. Ook onze voorouders konden er wat van. Nadat de monniken stopten met het overtekenen van oude boeken, werden boeken gedrukt en akten geschreven met wisselende kwaliteit. Transcriberen levert dus een fout percentage op. De kunst is alleen die te herkennen.

De laatste stap

Om te voorkomen dat je al die transcripties moet doorlezen worden de belangrijkste gegevens in een database gezet. Het zogenaamde indexeren. En bingo, weer een fout gevoelige stap. Tig keer heb ik me suf gezocht naar die vreemde "Middelkoop" in de bijt. Pas bij controle van het originele document, bleek het te gaan om een "Middeldorp". Waarom een persoon dat verschil niet zag is me een raadsel, maar het schijnt een makkelijke fout te zijn, die meerdere indexeerders hebben gemaakt. Van mij uit gezien snap ik het ook wel: Middelkoop is veel voornameer dan Middeldorp ;-).

Dit voorbeeld ging al fout in de tijd van Genlias. Die gegevens zijn ooit ingelezen in WieWasWie en blijven fout staan. Als er een dan een snelle ingang is om die fout te melden, doe je dat, maar die is er niet en telkens alles uit de kast te trekken om fouten te melden werkt niet om de archieven te activeren. Hieronder de WieWasWie informatie.

Documenten (3 Resultaten)

Achternaam 	Voornaam	Patroniem	Plaats	Datum
Middelkoop	Aart		Driebergen	30-04-1886

BS Geboorte met Brandina Middelkoop

Kind	Brandina Middelkoop	Documenttype	BS Geboorte
Geboortedatum	29-04-1886	Erfgoedinstelling	Het Utrechts Archief
Geboorteplaats	Driebergen	Plaats instelling	Utrecht
Geslacht	Vrouw	Collectiegebied	Utrecht
		Archief	481
Vader	Aart Middelkoop	Registratienummer	576-11
		Aktenummer	30
Moeder	Johanna Susanna van Reenen	Registratiedatum	30-04-1886
		Akteplaats	Driebergen
		Collectie	Burgerlijke Stand van de gemeenten in de provincie Utrecht 1811-1902
Gebeurtenis	Geboorte		
Datum	29-04-1886	Boek	Driebergen 1886
Gebeurtenisplaats	Driebergen		

En op de volgende pagina de akte

Bij twee van zijn acht kinderen klopt WWW met de familienaam Middeldorp en bij twee heet hij in de zoekopdracht/transcriptie bij WWW op Middelkoop.

In het jaar achttien honderd zes en tachtig, den derdertigsten dag
 verscheen voor ons, Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der Gemeente Archief
Archief
 oud zevenendertig jaren, van beroep Schilder wonende
 Dewelke ons verklaarde, dat op den negentwintigsten dag der maand April
 des avonds ten acht ure, binnen deze Gemeente in het huis Wijk
veertien is geboren een kind van het vrouwelijk geslacht uit Johan
Reenen onder beroep hijns vrouws van Archedeldorp bevingenome
 aan welk kind gegeven word de voornaam van Brandina
 Zijnde deze verklaring geschied in tegenwoordigheid van Jan Koker Baltus
 oud drieënveertig jaren, van beroep Gemeent Merdaul wonende te
 en Luc van de Spilpen
 oud drieënveertig jaren, van beroep Gemeent Bode wonende te to
 Hebbende wij de tegenwoordige Acte, na voorlezing, onderteekend, met den
A. Middeldorp J. Koker By A. van de Spilpen

Transkribus

Maar nu is er transkribus, een software oplossing die automatisch oudschrift transcribeert. En dat zorgt voor een vloed aan nieuwe documenten. Blijkbaar gaat dan ook het indexeren automatisch, want ik zie personen verschijnen die ik – opnieuw – niet (her)ken. En dan ga ik toch maar eens de originele akte, wel is waar een digitale afbeelding er van, controleren. En weer BINGO, nu voor de volle kaart.

Hieronder zo'n voorbeeld, hier van de zoekwebsite van Gerhard de Kok: <https://dekok.xyz/htrsearch/> en kijk voor meer info daarover op <https://www.nationaalarchief.nl/beleven/nieuws/een-archieff-doorzoeken-gaat-nu-in-seconden-in-plaats-van-jaren>

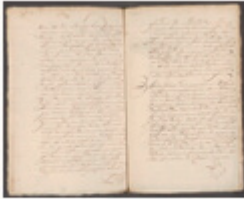
Met die zoekmachine gezocht in de WIC (West Indische Company) archieven naar Middelcoop. Eén van de resultaten is:

213 454 (...) martin dufrecheen **middelcoop** merk ditis het 2: van Thomas muller divis het 1: Van Johannus Paulesz, danel Tijsen Jacob de Heugt Johannis Clingenburgh Hans W (...)

Vergadering van Tienen > Ingekomen stukken > Ingekomen Stukken Van Curacao > Stukken betreffende de rechtsspraak > 1704 aug. 26 - 1706 juni 7

Die "martin dufrecheen middelcoop" is mij een volslagen raadsel. Het is ook een vreemd tussenvoegsel dat "dufrecheen".

Dan maar naar de transcriptie. Naast dit bericht staat nl. dit plaatje, met daaronder de link naar de transcriptie.

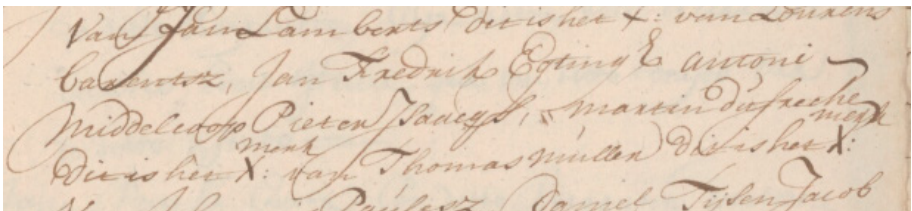

[Volledige transcriptie](#)

Verrassend is het resultaat, nl. ook twee digitale pagina's uit het archief met daaronder de gezochte, softwarematige transcriptie. En die luidt:

- 61) Van Janamberts dit is het f: van Lourens
- 62) baventsz, Jan Fredrik Egtingh antoni —
- 63) Pieter JsaacqD: martin dufrecheen
- 64) **middelcoop**
- 65) merk
- 66) dit is het 2: van Thomas muller divis het 1:

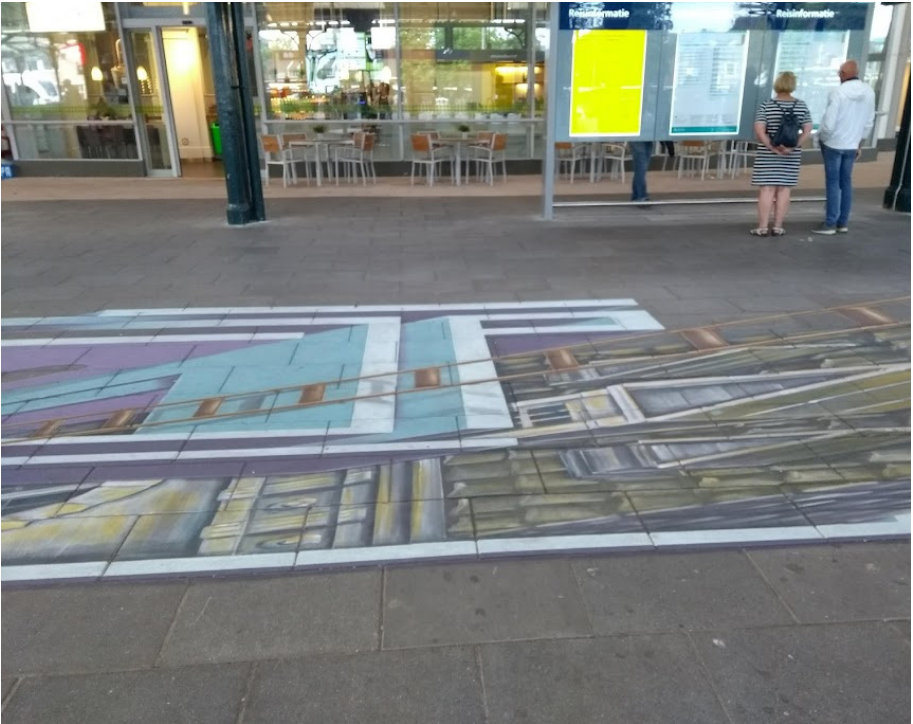
Die samenvatting achter "213 454" lijkt goed geselecteerd. Maar kijk nu eens naar het origineel:

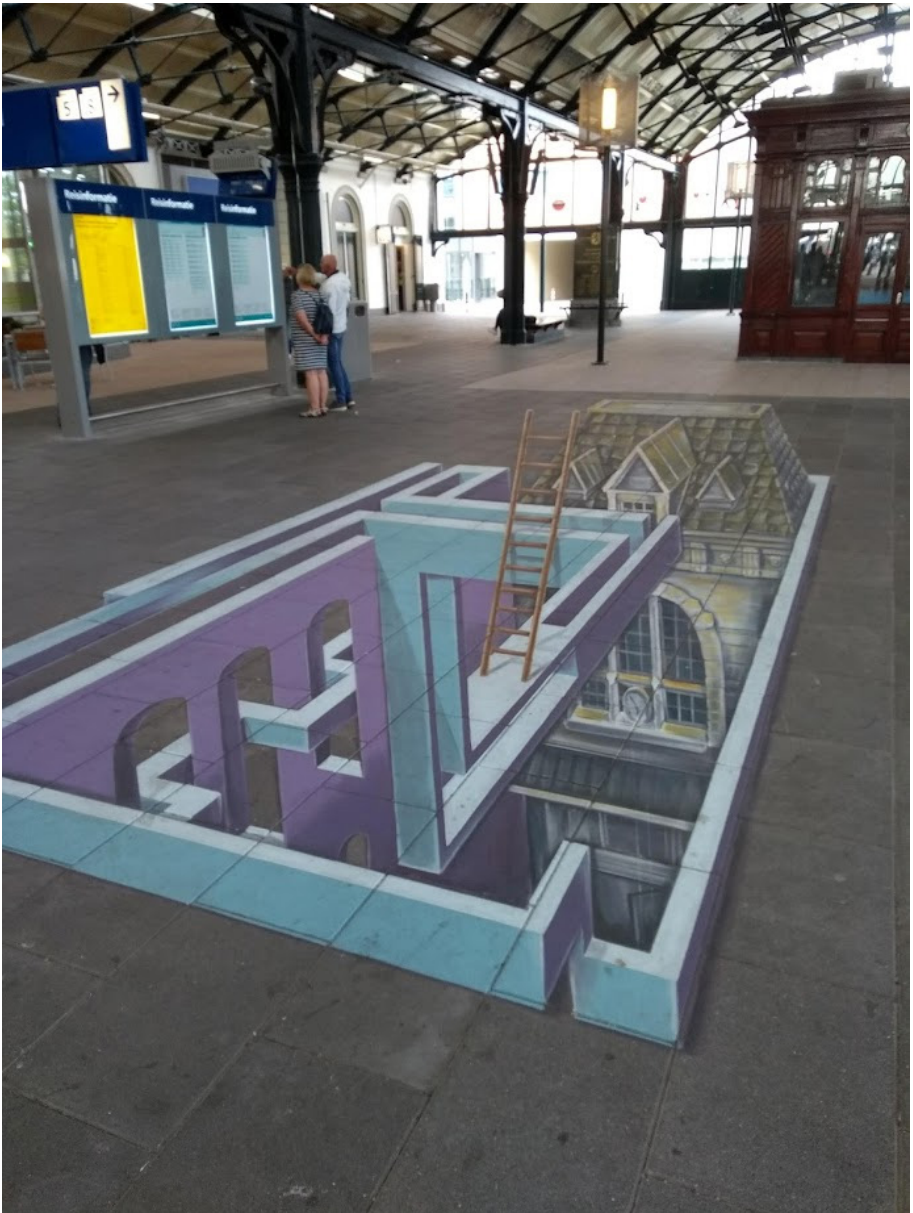
Dan zie je dat er na "Jan Fredrik Egtingh" staat "en antoni Middelcoop Pieter Jsaacqs, martin dufreche" en op de volgende regel "Dit is het X merk: van"

Conclusie

Vertrouw niks, niemand. Check zelf en overtuig jezelf. Bekijk het ook eens anders dan wordt (vaak) veel meer duidelijk. Zie het voorbeeld hieronder. Maar als je hier rekening mee houdt is de nieuwe (zelflerende, dus moet het beter worden) transcriptie tool een grote stap voorwaarts. Voorlopig noem ik hem Transkwibus, maar wel een prettige kwibus.

Krijttekening van opzij gezien:

En nu dwars op de vorige plaat, dat is toch een verhelderende kijk.

Jan Middelkoop

Lezingenprogramma voorjaar 2022

De lezingen vinden plaats in het Regionaal Archief Rivierenland te Tiel, adres J.S. de Jongplein 3. Hoek Papesteeg en Teisterbantlaan.

Zaal open om 19.00. Einde van de lezing circa 22.00 uur.

Meer info hieronder.

Kijk in de laatste nieuwsbrief (die staat ook op onze website: ngvafdbetuwe.nl) of op de site van het RAR om de laatste corona-richtlijnen te vinden.

Dinsdag 15 februari 2022

Een ander genealogie programma: Centurial.

Spreker: Fouke Boss

Hopelijk komt het er nu echt van dat we over dit programma informatie kunnen krijgen. Drie keer eerder kon de lezing niet doorgaan en dit is dus de vierde keer dat Centurial op ons programma is gezet.

Ieder genealogisch onderzoek is gebaseerd op bewijs. De meeste genealogische softwarepakketen zijn dat echter niet, aangezien zij zich vooral concentreren op het vastleggen van de conclusies van het onderzoek. Een dergelijke opzet helpt de gebruiker niet bij het vastleggen van de onderliggende bronnen, waardoor dit vaak achterwege blijft. Centurial werkt anders.

In Centurial kun je alleen informatie invoeren in de context van een bron. Dat betekent dat je eerst de details van een bron vastlegt (zoals de titel, de auteur en de vindplaats) en vervolgens hierbij de gegevens uit die bron overneemt. Pas dan combineert Centurial deze gegevens met de gegevens uit de andere bronnen in je onderzoek en helpt Centurial bij het trekken van conclusies.

In één oogopslag heb je alle bronnen, bestanden, bewijs en conclusies op één plek. Centuriaal leidt uit de beschikbare informatie ook indirect bewijs af. Waarbij je vanaf een conclusie altijd in één klik verwijderd bent van het onderliggende directe en indirecte bewijs... en van daar uit met één klik naar de originele bron achter het bewijs. Analyses en conclusies kunnen op ieder moment in het onderzoek opnieuw worden uitgevoerd en aangepast. Professionele bronvermeldingen ("Zotero" voor genealogie). Er is een browser extensie voor het importeren van bronnen (uit bijv. Chrome en Firefox).

Dinsdag 15 maart 2022

Van koorknappen, gluren bij de nonnen, bemoeizuchtige dominees tot de Mammoet, een geschiedenis van het onderwijs in Tiel.

Spreker: Arnold Reijnen

De reden om de heer Reijnen te vragen voor een lezing was een ervaring van onze webmaster Harry Houtzager. Hij had een interessante lezing van de heer Reijnen gehoord tijdens de open monumentendag in 2021 over het onderwijs in Tiel. Desgevraagd heeft de heer Reijnen voor ons een lezing voorbereid met de intrigerende titel: "Van koorknappen, gluren bij de nonnen, bemoeizuchtige dominees tot de Mammoet, een geschiedenis van het onderwijs in Tiel".

Dinsdag 19 april 2022

Persoonsbewijzen en distributiestamkaarten.

Spreker: John Rutte

Een lezing over persoonsbewijzen en distributiestamkaarten uit de Tweede Wereldoorlog. De lezing wordt gehouden door John Rutte, die van kinds af aan WO-2 materiaal verzameld.

Zijn verzameling kent een grote diversiteit, van documenten tot aan speldjes en van gebruiksvorwerpen tot aan memorabilia.

Veelal zijn uit de WO-2 periode persoonsbewijzen, distributiestamkaarten en voedselbonnen bewaard. Op deze documenten staan verscheidene aanduidingen.

Maar wat betekenen nu al die letters, cijfers, stempels en zegels op deze documenten en wat is de relatie tussen deze documenten?

Voor genealogen bevatten deze documenten daarom waardevolle informatie en pasfoto's.

Dinsdag 17 mei 2022

Delpher

Spreker: Sarah d'Huijs

We willen op deze dinsdagavond mevrouw d'Huijs van de Koninklijke Bibliotheek (KB) naar Tiel halen om ons te leren wat het programma Delpher ons te bieden heeft en dat is heel veel! Delpher is een gratis toegankelijke website, ontwikkeld en beheerd door de Koninklijke Bibliotheek, met gedigitaliseerde historische Nederlandse kranten, boeken, tijdschriften en radiobulletins uit bibliotheken, musea en andere erfgoedinstellingen. De website werd op 20 november 2013 gelanceerd.

We hopen dat het gaat lukken, maar bij het aanleveren van deze kopij zijn we nog met de spreker in onderhandeling. In de Nieuwsbrief vindt u t.z.t. meer informatie!

NGV afdeling Betuwe *colofon*

Bestuur

Voorzitter	vacature (tijdelijk: secretaris)	0634-260-276 voorzitter-BET@ngv.nl
Secretaris	Jan Middelkoop	0634-260-276 secretaris-BET@ngv.nl
Penningmeester	Arie Oppelaar Molensteeg 11 4053 HG, IJzendoorn	0344-643-271 penningmeester-BET@ngv.nl
Lid - Lezingen	Maria Teunissen van Manen	mariateunissenvanmanen@gmail.com
Lid - Public Relations	vacature (tijdelijk: secretaris)	
Lid	Hans Thien Berkenlaan 73, 6721 CB Bennekom	0318-420-203 j.thien1@chello.nl
Redactie Aqua Vitae	Maja Westhoff, Maurik	majawesthoff@hotmail.com
Webmaster	Harry Houtzager Groenendaal 42, 4003 EL Tiel	0344-655-089 of 06-2192-1331 h.houtzager@telfort.nl

Afgevaardigden naar ALV

	Jan Middelkoop	
Bibliotheek	Arie Oppelaar Molensteeg 11 4053 HG, IJzendoorn	0344-643-271

Helpdesk computergenealogie

Aldfaer:	Paul Welling	0344-632-302
GensdataPro:	(zie hun website)	https://www.gensdatapro.nl/site/
Reunion:	Peter van Maanen	0418-651-950
Stamboomcafé	Nico Ravensbergen Dr. ter Braaklaan 8, 4002 WN Tiel	0344-612-848 nc.ravensbergen@planet.nl

Kwartierstaten-project

Ron Walles 0344-632-640 Ron@walles.net

Schepenbanken-project

Peter van Maanen betuwe@genweb.nl

Internet

Afdelingswebsite:	www.ngvafdbetuwe.nl/afdelingen/betuwe
Facebook:	NGV Afdeling Betuwe
Twitter:	twitter.com/NGV_BET
Drukwerk	Meerpaal Grafimedia BV, Tiel

ISSN 1879-7253

Nederlandse Genealogische Vereniging

Website	https://www.ngv.nl
E-mail	info@ngv.nl
Post	Postbus 50, 3980 CB Bunnik
Telefoon	085-105-1199
Verenigingscentrum	Kosterijland 3-5, Bunnik
Openingstijden	[In verband met Corona-maatregelen voorlopig gesloten].

Woensdags op afspraak,
elke donderdag en elke tweede zaterdag van de maand van 10 tot 16 uur,
behalve op feestdagen.

Retouradres: Secretaris afdeling Betuwe, Tolhuiswal 3, 4001 LL Tiel

lidnummer
naam
straat
plaats
land

Port Payé
Pays-Bas

Vroeger: Tieler- en Bommelerwaard, Over- en Neder-Betuwe

Nu: Gemeenten Zaltbommel, Maasdriel, Buren, Culemborg, Lingewaard, Neder-Betuwe, Overbetuwe, West Betuwe en Tiel

Plaatsen: Aalst (Lienden), Aalst (Bommelerwaard), Achter den Haag, Acquoy, Ammerzoden, Andelst, Asch, Asperen, Barstein, Beesd, Bergakker, Beusichem, Bommel, Brakel, Bruchem, Buren, Buurmalsen, Culemborg, De Marsch, Deil, Delwijnen, Dodewaard, Driel, Drumpt, Ech-teld, Eck en Wiel, Eldik, Enspijk, Erichem, Est, Gameren, Geldermalsen, Gellicum, Goilberdingen, Haaften, Hedel, Heesselt, Hellouw, Hemmen, Herveld, Heteren, Heukelum, Hien, Hoenzadriel, Hurwenen, IJzendoorn, Ingen, Kapel-Avezaath, Kerk-Avezaath, Kerkwijk, Kesteren, Lede en Oudewaard, Lienden, Lingewaard, Lutterveld, Maurik, Medel, Meerten, Meteren, Neder Betuwe, Neder Hemert, Neerijnen, Nieuwaal, Ochten, Oensel, Ommeren, Ooij, Ophemert, Opheusden, Opijnen, Passewaaij, Pottum, Poederloijen, Randwijk, Ravenswaaij, Rhenoy, Rijs-wijk, Rossum, Rumpt, Spijk, St.Andries, Tiel, Tricht, Tuil, Varik, Velddriel, Vuren, Waardenburg, Wadenoijen, Well, Wely, West Betuwe, Zaltbommel, Zandwijk, Zennewijnen, Zetten, Zoelen, Zoelmond, Zuilichem.